...EN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

...APAUTUS TAPAH... ...TSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

LAUANTAINA SYYSKUUN 10 P. — SUDBURY, ONT., CAN. — SATURDAY, SEPTEMBER 10, 1921 — V VUOSIKERTA—VOL. V

...vallan talon- ...ja vallan- ...umous

...aanmiehen havaintoja

...en erikoistieto)

...1/8. Nuoriso interna- ...essista Venäjältä pa- ...lainen toveri Jonas ...matkallaan tekemis- ...staan seuraavaa: ...liiton valtuutettuna ...oriso Internationalen ...ssiin Moskovassa, niin ...voivani mailmanval- ...keskuksessa tutkia sitä ...a on lähinnä sydäntä- ...rsymystä. Kuten tun- ...ynnyltäni talonpoika, ...näntehtävänäni on ol- ...aatyöläisten ja talon- ...dessa kommunistisia ...en tunnettua, on huo- ...si-Europan teollisuus- ...kiinnittäneet tähän a- ...täin pieni. Neuvosto- ...stoin on 9/10 osal- ...ismaa, ja siitä syystä ...Venäjän tulevaisuus ...mys, ellemme sanoisi ...Venäjän bolsheviki- ...ka on vallankumouk- ...en ollut mitä suurim- ...isyyden ja hetken tar ...isen leimaama. Kun- ...u suurimmalta osalta ...juuri kykynsä kautta ...marxismi viisaaseen ...reaalipolitiikaan on ...koko mailman kom-

...nen on sitten Venäjän ...ema neuvostojärjestel

...ain suuret joukot ei- ...n eläneet paremmissa ...in neuvostovallan ai- ...mutta ennenkaikkia ...n, kautta on Venäjän ...ka herännyt sellai- ...elämään, ettei sellai- ...u muutamia vuosia ...aan. Veltto, tylsä, ...talonpoika on havah- ...isesta unestaan. Kai- ...kotiinpalaavat soti- ...tavattoman suurta o- ...olevassa uudistustyös-

...ainen armeija käsit- ...poikia. Kun nämä, ...otilaallisen koulutuk- ...kaisin toveriensa luo, ...to kylvömiehiä sanan ...immassa mielessä. ...ani Venäjän maatyö- ...tajan, toveri Kirts- ...ausui tämä erikoisen ...njanon ja valistuskai- ...joka on havaittavissa ...sassa. Hän sanoi, et- ...kun talonpoikaisvä- ...u konferensseihin, on ...en hämmästyneitä sii- ...ja luokkatietoisuud., ...nut tehdyt päätökset. ...uskoiko haastatelta- ...in kansa on voittava ...nälänhädän, vastasi

...n tällä haavaa vaikein ...a minun ehdoton va- ...että Venäjän kom- ...äärettömällä uhrau- ...voittamaan tämän- ...Neuvostovaltahan on ...in ponnistuksiin aut- ...näkeviä seutuja. Nii- ...meisenä päivänä, jot- ...ovassa, uhrasivat ne ...n kanssa olin koske- ...annoksensa nälkää- ...kaikki tunnottoman ...pirulliset yritykset ...intyneiden miljoonain ...ten ennenkin, joutu- ...illä kansa ymmärtää ...ttei sen nälkä johdu ...vaan ennenkaikkea ...ryöstöviljelyksestä, ...tty ja korjattu ilman ...lainkaan hoidettu, ...vain antoi sadon! ...— ehkäpä on tällä ...ätty tehtävänsä. Eh- ...iljoonien silmät, jot- ...vat horjuneet mitään ...Ehkäpä tullaan ym- ...ä hirvittävä rikos on ...suuren kansan eris- ...ihmiskunnasta. Toi- ...näin tulee tapahtu- ...tan Venäjän nälkää-

Pienet tulokset "Suur-Suomi"-unelmasta

Petsamostakin vain kruununnimismiespiiri.

Suomen valtioneuvosto ei ole ottanut ensi vuoden talousarvioon määrärahaa Petsamon läänihallitusta varten, vaan esittää että maaherranvirka ja maaherranvirasto lakkautettaisiin. Samalla ehdotetaan, että Petsamo muodostaisi yhden kihlakunnan ja yhden kunnan. Ylimpänä hallintomiehenä Petsamossa olisi kruununvouti, joka samalla olisi myös Petsamon kruununnimismies, valtion omaisuuden hoitaja ja Petsamon muiden viranomaisten silmälläpitäjä. Hallinnollisessa suhteessa tulisi Petsamo kuulumaan Oulun lääniin.

—o—

Canadankin edustajia „Kansojen liiton" äpärän kokoukseen

Ottawa — Kansojen liiton alaisena toimivan, noskelais-liitto muodostuman konferenssi tulee pidettäväksi Genevessa lokakuulla. Ketä Canadasta tulee menemään tuohon «rosvojen liiton» alaiseen ja sen silmälläpidon alaisena toimivaan «työväenjärjestöjen» konferenssiin ei ole virallisesti ilmoitettu, mutta ollaan taipuvaisia uskomaan, että Canadan edustajina tulevat olemaan senaattori G. D. Robertson, Canadan työministeri ja tulee hän olemaan yhtenä hallituksen edustajana. Canadan Trades & Labor Kongressin presidentti Tom Mooren uskotaan tulevan edustamaan työläisiä. Työnantajain edustajana tulee olemaan S. R. Parsons, Torontosta.

Edelläoleva, vaikkakaan ei mikään virallinen, on omiaan osottamaan tuon kansojen liiton alaisena toimivan «työväenliiton» olevan laitoksen, joka on perustettu vain kapitalisteja varten ja vain tuon nimen varjossa pettämään eri maiden työläisiä. Kuinkahan kauan Canadankin työläiset antavat vetää itseään porvarien kelkassa, näkemättä ilveilyn oikeaa luonnetta.

—o—

LIITTOLAISET «NUHTELEVAT» UNKARIA

Pariisi — Liittolaisten lähettiläitten neuvosto määräsi Budapestissa olevat ententen edustajat antamaan Unkarin hallitukselle määräyksen, että sen on lopetettava ehkäisytoimenpiteensä Burgelandin maa-alueen ottamisesta Itävallan haltuun, kuten rauhan ehdoissa säädetään. Unkarin sotaväki on ryhtynyt ehkäisemään itävaltalaisten miehitystä tällä alueella, jonka liittolaiset nyt vaativat lopetettavaksi.

—o—

Monarkismi kohottaa uhkaavana päätään Saksassa

Berliini — Saksan poliisi-presidentti kielsi viime perjantaiksi valmistetut mielenosotukset Sedanin muistoksi, koska oli syytä otaksua, että juhlaa käytetään monarkismin edistämiseksi ja tasavaltalaisia aatteita vastaan.

Saksan monarkistiset ainekset ovat käyneet viime aikoina entistä julkeimmiksi, puhuen ja toimien avonaisesti monarkian palauttamisen puolesta ja tasavaltaa vastaan.

näkeväin proletaarien vaan koko taistelevan työväenluokan onneksi.

Ottakaa oppia vieniläisistä tovereista!

Elokuun 6 päivään mennessä olivat vieniläiset toverit keränneet venäläisten hädänalaisten hyväksi jo 824,323 — kruunua! Lähes miljoonan siis parissa viikossa, samaan aikaan kun monessa maassa ei vielä avustustoiminnan suhteen oltu päästy puusta pitkälle. Ja itävaltalaisten toverien ennästystä ei suinkaan ole laskettava itävallankruunun kurssin vaan heidän toimintaripeytensä ja vallankumouksellisuutensa mukaan! Ottakaa oppia heistä, jotta ei Venäjän koettelemukset jatkuisi muiden maiden hidastelevien toverien tähden!

Canadan työväenpuolueella on uusi ohjelma

Winnipeg — Mainitsimme äskettäin, että samanaikaisesti Canadan Trades & Labor Congressin konventionin kanssa Winnipegissä pidetään eri maakuntain itsenäisten työväenpuolueitten konventioni, tarkotuksella perustaa koko maata käsittävä työväenpuolue, ja siten pyrkiä voimakkaammin osaa ottamaan maan poliittiseen elämään ja sen seuraamiseen. Konventionin päätöksistä emme ole saaneet selostusta, mutta tiedämme kuitenkin työväenpuolueen ohjelmaa jossain määrin muutetun. Ohjelma uusittuna sisältää erinäisiä vaalireformien uudistusvaatimuksia, elämiseen välttämättöm. tarpeiden verosta vapautus, pankkilaitosten kansallistuttaminen, yleinen omistus ja työttömyysvakuutus.

Työväenpuolueen presidentiksi oli valittu John W. Bruce Torontosta.

Jokohan olisivat saaneet työväenpuolueen ohjelmaan kollektiivisen omistus vaatimuksen, joka itsenäisiltä on puuttunut. Emme kuitenkaan sitä usko, sillä silloinhan ei erikoisesti olisi tarpeellista mainita "pankkien kansallistuttamisesta.

—o—

Rumania valmistuu sotaan Venäjää vastaan

Neuvostojoukkoja kootaan Rumanian rajalle estämään maahan hyökkäystä. Kolmas Internationale kehoittaa mailman työväenluokkaa auttamaan Venäjää

Kööpenhamina — Rumania valmistuu sotaan Venäjää vastaan, sanotaan Moskovasta saapuneissa tiedonannoissa. Neuvostohallitus on alkanut myös kerätä joukkoja Rumanian rajalla. Näitä joukkoja tullaan käyttämään Venäjän rajojen suojelemisessa.

Kolmas Internationale on toimeenpanevan komitean kautta lähettänyt mailman työläisille vetoomuksen, jossa heitä kehoitetaan auttamaan Venäjän työväenluokkaa. Toimeenpaneva komitea väittää, että kapitalistiset maat käyttävät Venäjän nälänhätää välikappaleena ja verukkeena taistelussaan kommunistista hallitusta vastaan. Ranskan väitetään keskittävän sotatarpeita Ylä-Sleesiaan, jota tullaan käyttämään tukikohtana ja varastopaikkana, jos Puola jälleen ryhtyy sotaan Venäjää vastaan.

Kolmas Internationale syyttää Ranskan varustavan sekä Puolaa että Rumaniaa sotatarpeilla sotatarkoituksissa ja että kumpikin maa koettaa vain saada sopivan tilaisuuden alottaakseen vihollisuudet Neuvosto-Venäjää vastaan.

Kamenjeff on lähetetty Rumanian rajalle tekemään tutkimuksia.

Rumania mobilisoi joukkojaan

Rumanialainen «Moniteur officiell» julkaisee erään dekreetin, joka kutsuu kaikki reserviupseerit ja miehistöt lippujen alle luultavasti syysmanöövereihin. Suuri päämaja voi tarpeen tullen laajentaa tätä mobilisoimismääräystä. Ranskalaista sota-ainehistoa saapuu päivittäisissä lähetyksissä virallisesti Ranskan sotaministeriltä Puolan ja Rumanian sotaministereille.

—o—

Englannin ammattikongressi vaatii apua työttömille

Cardiff — Pitkän keskustelun jälkeen hyväksyi täällä koolla oleva Trades Congress työttömyyskysymyksestä päätöslauselman, jossa hallitusta vaaditaan heti kutsumaan parlamentti koolle keskustelemaan käytännöllisistä toimenpiteistä työttömyyden lieventämiseksi.

ITÄVALTALAISET JA UNKARILAISET TAPELLA NAHISTANEET

Vieni — Kiivaita taisteluja on ollut käynnissä Itävallan sotilasjoukkojen ja noin 2,000 nousevan unkarilaisen joukkueen välillä, lähellä rajaa sijaitsevassa Kirschlag kylässä, ilmoitetaan tänne 7 päivä saapuneessa tiedonannossa.

Hengen suurmiehet Neuvosto-Venäjän puolesta

Shaw, Sinclair, Barbusse, France, Forel y.m. korottamassa äänensä

(Vapauden erikoisuutinen)

Alempana mainitut mestarikirjailijat, taiteilijat ja tiedemiehet ovat julkaisseet seuraavan kehoituksen:

Venäjää on kohdannut hirvittävä luonnonkatasrooffi. Kuivuus on Volgan ja Kaman alueilla tuhonnut sadon. Yli kaksikymmentä miljoonaa ihmistä näkee nälkää. Koleera ja lavantauti raivoavat ja vaativat uusia uhreja.

Yli seitsemän vuotta kestäneen sodan uuvuttamana on Venäjän miljoonain voimat nyt lopussa. Ilman apua ovat he mennyttä kalua. Meidän velvollisuutenamme on rientää ahdistuksessa olevan Venäjän kansan avuksi. Ripeä apu tyrehdyttää hädän. Ripeä avustaminen on ihmiskunnan asiana.

Ihmisyyden velvoittamina, nälänuhkaamain venäläisten talonpoikain ja työläisten kurjuuden järkyttäminä, tämän katasrooffin rajuuden ja syvyyden järkyttäminä, yhdymme me Venäjältä kohoavaan avunhuutoon ja käännymme kaikkien kunniallisten ihmisten puoleen huudolla:

Auttakaa Venäjää!

Venäjän työläis- ja talonpoikaishallituksen aloitteesta on Moskovassa perustettu avustuskomitea nälkäseutujen hyväksi. Tässä komiteassa ovat yhtyneet kaikki puolueet ja tieteen ja taiteen edustajat. Maksim Gorki on osoittanut Gerhart Hauptmannille järkyttävän avunhuudon, joka on tullut kuulluksi yli mailman. Tämän lisäksi on Kommunistinen Internationale antanut koko mailman työtätekeville julistuksen kansainvälisen solidarisuustaistelun järjestämiseksi nälkää ja kulkutauteja vastaan. Tämän kehoituksen johdosta muodostetaan kaikissa maissa työtätekevän väestön avustuskomiteoja nälän ja kulkutautien torjumiseksi suurisuuntaisilla keräyksillä, mikä muodostaa ensimäisen kansainvälisen solidarisuusteon sitten Venäjän lokakuun vallankumouspäivän.

Työläisten ja talonpoikain Venäjä vuotaa verta tuhansista haavoista. Inhimillisyys ja ihmisyys velvoittavat meitä, ja me emme voi tällä hetkellä syrjästä seurata proletaaris ta avustustyötä. Me yhdistämme äänemme kaikkien niiden kanssa, jotka mielivät auttaa Venäjää, ja huudamme kaikille niille, joissa me taiteilijoina olemme herättäneet ihmisrakkautta ja kaipuuta, kehottaen heitä voimakkaasti tukemaan kaikissa maissa alkuunpantua avustustoimintaa.

Mailmankirjallisuudessa loistavat Dostojevskin, Gogolin ja Toistoin tähdet koko ihmiskunnan aivojen ja sydänten yli. Ne ovat nousseet Venäjän pyhältä maaperältä. Maksakaa sille velkanne jouduttamalla Venäjän nälkäseuduille leipää, rohdoksia, jalkineita ja vaatteita.

Joutuisuus tekee lopun hädästä. Joka antaa nopeasti, antaa kaksinkertaisesti.

Saksa: Käthe Kollwitz, Moissi, Alfons Paquet, Max Barthel, George Gross.

Englanti: Bernard Shaw.

Amerika: Upton Sinclair.

Ranska: Henri Barbusse, Anatole France.

Sveitsi: Prof. Forel, prof. Volkart.

Venäjä: Maksim Corki, Shaljapin.

Ruotsi: Ture Nerman.

Tanska: Andersen Nexö.

—o—

1,250,000 NAISTA SAA ÄÄNESTÄÄ YLEISISSÄ VAALEISSA

Ottawa — Naisten Canadassa uskotaan ottavan vaaleihin osaa koko voimallaan ja epävirallisten selostusten perusteella tulee äänestysoikeus olemaan 1,250,000 naisella. Saman tiedonannon mukaan koko äänioikeutettujen määrän Canadassa uskotaan olevan 3,000,000.

Pääministeri Meighenin vaalipolitiikkaa

Toronto — Puhujamatkallaan idässä on pääministeri Meighen valtansa edelleen säilyttämiseksi keksinyt uuden menettelytavan. Hän on nimittäin alottanut silittelemään naisia, luvaten heille samanlaisia oikeuksia kuin miehillekin osaa ottaa yleisiin virkoihin ja hallituksen toimiin aina senaattoriksi asti. Meighen sanoo: «jos minun hallitukseni tulee valituksi uudelleen, tulen minä tekemään kaiken voitavani naisten senaattoreiksi pääsemiseksi.» Saapa nähdä sitten onko vaalikalastuksella suurta hyötyä. Pääministerin lupausta ovat naiset pitäneet sen arvoisena että sille on kannattanut hurrata.

—o—

Taistelu kadon seurauksia vastaan Venäjällä

Leninin kehoitus mailman työläisille

(Vapauden erikoisuutisia)

Moskova 9/8. Kehoituksessa, jonka Lenin on osoittanut kaikkien maiden työläisille, lausutaan seuraavaa: «Venäjän eräissä kuvernementeissa on tänä vuonna nälänhätä tuskin pienempi kuin vuonna 1891. Nälänhätä on raskas seuraus Venäjän takapajuisuudesta ja 7-vuotisesta sodasta, aluksi imperialistisesta, sittemmin kansalaissodasta, mihin kaikkien maiden kapitalistit ja tilanomistajat ovat Venäjän talonpojat ja työläiset syösseet.

Apu on välttämätön!

Työläisten ja talonpoikain neuvostovalta odottaa apua kaikilta työläisiltä, teollisuusproletaareilta ja pikkutalonpojilta. Molemmat nämä kerrokset ovat itse kaikissa maissa kapitalismin ja imperialismin sortamat; siitä huolimatta olemme me vakuutettuja, että he, omasta työttömyydestään ja kalliin ajan luomasta vaikeasta asemastaan huolimatta, tulevat vastaamaan meidän avunhuutoomme.

Ne, jotka koko elinikänsä ovat saaneet kokea kapitalismin sortoa, ymmärtävät Venäjän työläisten ja talonpoikain aseman ja ymmärtävät välttämättömäksi neuvostotasavallan avustamisen, mikä ennenmuita on ottanut tehtäväkseen kapitalismin kukistamisen kiitollisen mutta vaikean tehtävän. Tästä syystä mielivät kaikkien maiden kapitalistit kostaa neuvostohallitukselle ja siitä syystä hautovat ne jälleen uusia sekaantumissuunnitelmia ja vastavallankumouksellisia juonia.

Olemme vakuutettuja siitä, että työläiset ja pienviljelijät tulevat sitä suuremmalla tarmolla ja uhrautuvaisuudella rientämään meidän avuksemme.»

Muudan Kamenjev-haastattelu

Moskovan lehdet julkaisevat erään Kamenjevin haastattelun, koskeva yleisvenäläisen avustuskomitean toimintaa. «Ei pidä kummastella — lausui Kamenjev — jos ulkomailla olevat vastavallankumoukselliset pyrkivät käyttämään komiteaa omain tarkoitusperäinsä ajamiseksi. Komitea vastaa todellisuudessa suunnilleen Punaista Ristiä. Sen jäsenet ovat vapaaehtoiset ja on komitea itsenäinen vain avustustoiminnassa. Kadettipuolueen ministerien ja porvariston edustajain tarjoutuminen yhteistyöhön todistaa vain, että nämä tunnustavat neuvostohallituksen Venäjän täysivaltaiseksi hallituskoneistoksi.

Terveydenhoidon kansankomissariaatti lähettää nälänhätääkärsiviin kuvernementteihin lääkärihenkilökunnan, joka on vapautunut mobiliseerauksessa, avustamaan naisia ja lapsia. Kulkulaitoskansankomissariaatti on heinäkuun ajalla siirtänyt Siperiaan 50,000 hätääkärsiväin alueiden asukasta».

«Kansantaiteilijan» avustuskehoitus

Kuuluisa venäläinen laulutaiteilija Shaljapin on eräässä kirjeessään Taiteilijaliitolle kuvannut persoonallisia vaikutuksiaan nälkävuodelta 1891, jolloin hän, olemassaolostaan taistelevana taiteilijana, sai nähdä nälkää. Hän kirjoittaa m.m.: «Nälänhätä, joka nyt kohtaa miljoonia ihmisiä, herättää minussa muistoja omalta valkealta ajaltani. Ystävät! ajatelkaa, ettei nälkä aiheuta pelkästään ruumiillisia kärsimyksiä, vaan lamaa myös sielun. Rientäköön jokainen mahdollisimman suuressa määrässä jouduttamaan apua.»

Venäjä ostaa suuria viljamääriä ulkomailta

Wienistä ilmotetaan: Venäjä on päättänyt uhrata suuren osan kultavarastostaan ostaakseen ulkomailta elintarpeita ja maanviljelyskoneita. Tämän ilmoituksen on tehnyt Bronski, Venäjän edustaja Itävallassa, joka juuri on saapunut Moskovasta Wieniin.

«Moskovan hallitus - lausui Bronski - on täysin tietoinen siitä äärettömästä uhrauksesta, minkä tämä päätös sisältää, mutta on kuitenkin valmis tekemään sen Volgan alueen nälän torjumiseksi. Päätös sisältää hallituksen teollisuuden uudelleenrakentamisohjelman tilapäisen, joskaan ei suinkaan täydellistä peruuttamista. Kaikki ponnistukset tullaan suuntaamaan elintarpeiden ja maanviljelyskoneiden tuontiin ja kuljetukseen.

Moskovassa toivotaan, että Valko-Venäjän, Siperian ja Moskovan kuvernementin runsaiden satojen viisaalla jaolla voidaan lievent. pahinta hätää Volgan alueilla. Mutta Venäjä on silti pakotettu suuressa määrässä luottamaan ulkoiseen apuun.»

Bronski kielsi jyrkästi kaikki venäjää koskevat kapinahuhut. «Talonpojat — lausui hän — eivät uneksi tekevänsä neuvostohallitusta vastuunalaiseksi tästä luonnonkatastroofista. Sellaisesta on puhuttu vain länsi-europalaisessa sanomalehdistössä. Meidän työläisemme ja talonpoikamme tietävät varsin hyvin ettei kansalliskokouksen kutsuminen voisi tehdä mitään kuivuuden torjumiseksi.»

Itävallassa kerätty jo 8 miljoonaa

(Vapauden erikoisuutinen)

Itävallan työläiset ovat Neuvosto-Venäjän hätää vastaan taistellessaan tehneet kerrassaan ihmeitä. Kuten tunnettua, ovat yksin wieniläiset kommunistit jo keränneet yli miljoonan kruunun. Ja mitä koko Itävaltaan tulee, tietää viimeinen viesti kertoa, että proletaarinen rakkauslahja nousee tähän asti kaikkaan 8 miljoonaan kruunuun! Ja keräystä tietenkin jatketaan vielä, niin että itävaltalaiset toverit eivät ainastaan tule lyömään omaa ennätystään vaan kaiken todennäköisyyden mukaan myös kaikkien muiden maiden proletaariset uh rautusennätykset.

Olkoon muuten mainittu, ettei Ranskassakaan olla perin takapajuisia. Niinpä merkittiin Kommunistisen Puolueentoimistossa kahtena keräyspäivänä 10,000 frangia avustuksina.

Itse Venäjällä taas kuljetaan hyvällä esimerkillä edellä: Moskovassa kerättiin 2 päivänä 16 miljoonaa ruplaa, Isvestijan toimistossa 5 ja Kommunistisen Työn toimistossa 3 miljoonaa. Harkovin kuvernementissa taas on keräys tuottanut 50 miljoonaa ruplaa!

Tällaisten esimerkkien luulisi tehoavan muidenkin maiden työläisiin. Jalompaan kilpailuun ei mailman proletariaatilla koskaan tule olemaan tilaisuutta ottamaan osaa.

Joko olette antanut roponne?

—o—

Irlannin tokkatyöläiset valtasivat sataman

Cork — Täkäläiset satamatyöläiset jotka kuuluvat jäseninä Irlannin kuletustyöläisten järjestöön ja ovat olleet lakossa 70 shillingin minimipalkan puolesta viikolta, valtasivat tiistaina sataman haltuunsa ja nostivat punaisen lipun liehumaan sataman konttorirakennuksen katolle ja paikallinen satamatyöläisten union sihteeri alkoi kerätä satamamaksuja, maksaakseen työläisille heidän vaatimansa palkan. Union viranomaiset lupasivat käyttää voimakeinoja jos tarpeellista.

Työläisten hallinta satamassa kuitenkin päättyi sangen pian kun asia luvattiin ottaa sovintokomissionin soviteltavaksi joka tulee muodostumaan työläisten ja työnantajain edustajista ja puheenjohtajana tulee toimimaan Dail Eireann työministerin nimittämä henkilö.

Canadassa toimitetaan yleiset parlamenttivaalit

Pääministeri ilmottaa vaalit toimitettavan jo tämän vuoden ajalla

Lontoo, Ontario — Torstai iltana täällä pitämässään puheessaan pääministeri Meighen ilmotti tulevansa ehdottamaan kenraalikuvernöörille (esitys on muodollisuus) että hänen ylhäisyytensä hajoittaisi nykyisen parlamentin ja että uudet parlamenttivaalit toimitettaisiin jo tämän vuoden ajalla.

Näihin asti on hallituspuolueella ollut vakaa aikomus pysyä hallituksessa ensi vuoden loppuun saakka, jolloin vasta peruslain mukaisesti olisi vaalit toimitettava, mutta useat toimitettavat täytevaalit pelottavat hallitusta kun sen asema on alinomaan heikentynyt parlamentissa, samoin pidetään varmana ettei hallitus halua ottaa vastuulleen työttömyyskysymyksen ratkaisua, joka näyttää käyvän entistä uhkaavammaksi ensi talven ajalla. Ja juuri työttömyyskysymyksen takia uskotaan vaalit toimitettavan jo marraskuulla.

—o—

Turkin ja Kreikan sota

Lontoo — Reuterin tänne saapuneessa 6 päivän tiedonannossa sanotaan, että Turkin Nationalistien pääkaupunki Angora on joutunut kreikkalaisille. Maanantaina 5 pvä syyskuuta Smyrnasta saapunut tiedonanto kertoo Kreikan armeijan olleen ainoastaan 40 mailin päässä Angorasta. Turkin Nationalistien johtajan Mustapha Kemal Pashan joukkoineen sanotaan taistelleen kiivaasti ja tuumatuumalta vaan äärimmäisestä pakosta peräントyneen, yrittäessään suojella pääkaupunkia joutumasta kreikkalaisten käsiin.

Molemmin puolin suuri mieshukka.

Kreikkalaisten pääkortteerista Vähässä-Aasiassa saapunut tiedonanto kertoo edellisen lisäksi, että turkkilaiset ovat ajettu uusilta asemiltaan joita he ovat puolustaneet mitä kiivaammin. Tiistai illalla turkkilaiset alottivat voimakkaan hyökkäyksen, vallaten menettämiään asemia takaisin, joka kuitenkin osottautui väliaikaiseksi voitoksi, sillä kreikkalaiset joukot valtasivat ne uudelleen. Epävirallisten tietojen mukaan sanotaan turkkilaisten häviöt 12,000 kaatuneeksi ja haavoittuneeksi. Kreikkalaisten tappioista ei puhuta mitään, mutta arvellaan niitten olevan ehkä vieläkin suuremmat, joutuen toimimaan suurimman osan hyökkääjänä.

—o—

Kerran taas niinkin päin

Toronto — Kun hallituksen työnvälitystoimistosta täällä tarjottiin joko kaupungin sisällä tai ulkopuolella kaupunkia olevaa työtä Herbert Smy nimiselle miehelle kieltäytyi hän sitä vastaanottamasta. Poliisi oli kuitenkin huomannut hänen kuluttavan yöt ja päivät Bayside puiston ympäristöllä ja kaupunki oli häntä avustanut toukokuuhun asti. Hänet vangittiin vetelehtimisestä ja poliisi oikeudessa tuomittiin 6 kuukaudeksi vankilaan.

On syytä uskoa, että työ jota hänelle tarjottiin oli mahdollisimman huonoa ja pienipalkkaista, sillä sellaista työtähän nykyään on saatavissa, jolla ei voi elää. Mutta työläisen pitäisi ottaa hallituksen työnvälitystoimistonkin välityksellä työtä, olkoonpa tuo sitten sellaista jota voi tehdä tai ei.

—o—

LIITTOLAIS-JOUKKOJA LOPULTAKIN SLEESIAAN

Pariisi — Kaksi pataljonaa ranskalaisia joukkoja on sunnuntaina 4 päivä syyskuuta lähetetty Mayencesta avustamaan Ranskan ylä-Sleesiassa olevia joukkoja. Kaksi italialaista pataljoonaa on myöskin määrätty lähtemään samana päivänä Italiasta, samalla kun brittiläisten joukkojen sanotaan saapuvan Sleesiaan maanantaina 5 päivä. Näyttää kun liittolaisten tarkoituksena olisi jokumuukin eikä ainoastaan estää kapinaliikkeiden puhkeamista Sleesiassa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, J. W. SLUP,
Vastaava toimittaja. Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Työväen pohjakerroksia lähestyminen

Veikkakin kommunistiset puolueet kaikissa maissa ovat proletariaat. kehittyneimpien etujoukkojen puolueita, joihin ei suinkaan oteta jäseniä summamutikassa, «heinähäkki-kaupalla», vaan joiden jäseneksi pääsijäin tulee todella osoittaa olevansa tietoisia, varmoja, tehtävänsä täyttäviä, kuriin tottuneita ja kuriin alistuv. ja itseuhrautuvia proletaarisen vallankumouksen sotureita, niin kuitenk. kommunististen puolueitten toiminta ei millään muotoa rajotu vain oman puolueensa sisälle. Kommunistit kaikissa maissa ovat velvotetut tekemään väsymätöntä ja taukomatonta valistus työtä työväen pohjakerrosten— sekä järjestyneitten että järjestymättömien — keskuudessa. Tämä näkyy esim. äskeisessä — Kommunistisen Internationalen kolmannessa — mailman kongressissa tehdyssä päätöksestä, kun taktiikka — teesehin hyväksyttiin m. m. amerikalaisia oloja koskeva seuraava pykälä:

«Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa, missä historiallisista olosuhteista johtuneena ei ole syntynyt mitään laajempaa vallankumouksellista liikettä ennen sotaa, kommunisteilla on vielä edessään ensimäinen yksinkertaisin tehtävä, nimittäin kommunistisen ryhmäin luominen, yhteyden aikaan saamiseksi työväen pohjakerrosten kanssa. Nykyinen taloudellinen kriisi, joka on syöksyt yli 5 miljoonaa työläistä hyödyttömäksi, luo varsin otollisen maaperän tälläiselle työlle. Ollen selvillä lähestyvästä vaarasta työväen unioitten radikaaliseeraantumisesta ja niiden joutumisesta kommunistien vaikutusvallan alaiseksi, Amerikan pääoma yrittää murskata kmmunistisen liikkeen raakalaismaisilla menettelytavoillaan, ja ankaralla vainollaan pakottaen kommunistisen liikkeen toimimaan laittomina järjestöinä, jossa se kapitalistien toivomusten mukaan tulee pysymään erillään yhteydestä suurten työväen pohjajoukkojen kanssa, muodostuen täten vain propagandaryhmäksi ja siten menettäen tarmonsa ja merkityksensä.

«Kommunistinen Internationale tahtoo kiinnittää Amerikan Yhdistyneen Kommunistipuolueen huomiota siihen seikkaan, että laittomain kommunististen järjestöjen velvollisuus on, ei ainoastaan muodostaa pohja ja krystalloida aktiiviset kommunistiset voimat, mutta heidän velvollisuutensa on kaikin voimin ja keinoin pyrkiä pääsemään laittomista toimintamuodoistaan avoimeen toimintaan, vaikuttamaan suurten joukkojen keskuuteen. Heidän velvollisuutensa on löytää keinoja ja muotoja näiden suurten työväenjoukkojen poliittiseen yhdistämiseen, julkiseen toimintaan, taistelussa amerikalaista kapitalismia vastaan.»

Venäjän nälänhätäisten avustus

Merkkinä siitä, että Canadan maan kielinen työväki on täydellä tarmolla ryhtynyt avustamaan Neuvosto-Venäjän nälänhätäisiä, voidaan pitää sitä, että Winnepegiin on perustettu «Nälänhätäisten Avustuskomitea» Venäjän nälkääkärsivien avustamiseksi. Samoin on Torontoon perustettu päämaja «The Canadian Friends of Soviet Russia» (Neuvosto-Venäjän Canadalaiset Ystävät) nimiselle yhdistykselle. Kumpikin komitea on lähettänyt meille pitkähkön kirjelmän, jota pyydetään julkaisemaan lehdessämme. Kirjelmien pituuden takia emme voi niitä julaista kokonaisuudessaan, varsinkin kun lehtemme lukijoille on jo lukuisissa kirjelmissä, jotka on laaditut suoraan Venäjältä tai muualla Europan uutistoimistokeskuksissa ja oman kirjeenvaihtajamme Tukholman uutisissa annettu laajemmat ja perinpohjaisimmat tiedot Venäjän nälänhätätilanteesta ja tullaan niitä edelleen uutisissa ja artikkeleissa täydentämään. Winnipegin ja Toronton kirjelmissä ei ole mitään erikoisesti uutta lukijoillemme, paitsi että niissä kehotetaan kaikin voimin avustamaan Venäjän urheaa proletariaattia sen nykyisessä ahdingossa, varsingin kun Venäjän työväen hallituksen viholliset yrittävät nyt käyttää Venäjän neuvostovallan hädänalaista tilannetta hyväkseen, hyökätäkseen sen kimppuun. Myöskin kehotetaan Canadan työläisiä vaatimaan, että Canadan hallitus lähettää avustusta runsaista elintarvevarastoistaan Venäjän kansalle ilman mitään ehtoja asettelematta.

Samalla kun voimme panna merkille, että canadalainen työväki on ryhtynyt venäläisten työläistoverien sa avustamiseen, on meidän suomalaisten tehtävä parhaamme S. S. Järjestön Toimeenpanevan komitean jo alulle paneman keräyksen kaikin puolin onnistumiseksi. Antakaamme mahdollisimman runsaalla kädellä, huolimatta siitä että meitäkin painaa kapitalistisen järjestelmän synnyttämän työttömyyden kirous.

Muutamat työläistoverit sellaisilla paikkakunnilla missä ei ole osastoja ovat lähettäneet lahjansa Vapauden välityksellä. Samalla kun ilmotamme että näiden työläisten lahja on lähetetty Vapauden konttorista Järjestön Keskusvirastoon, kehotamme kaikkia niitä työläistovereita, jotka asustavat paikkakunnilla ja työmailla missä ei ole osastoja tai järjestettyä työväen toimintaa, lähettämään lahjotuksensa suoraan S. S. Järjestön sihteerille, osotteella: A. T. Hill, 177 Bellefair Ave., Toronto, Ont.

Juoppouspahe ja työväki

Kapitalistinen järjestelmä synnyttää välttämättömyydellä toinen toistaan räikeimpiä paheita, tapainturmelusta ja moraalista rappeutumista. Ja huolimatta kaikenlaisista porvarillisista moraalisaarnaajista, nämä paheet ja moraalinen rappeutuminen enentyvät vuosi vuodelta aivan hirvittävän suuressa mittakaavassa. Järjestelmä, joka perustuu keinottelulle, nylkemiselle, petkutukselle, rosvoamiselle, lahjomisille jne. sallii liikevoiton nimessä vaikka minkälaista peliä harjotettavan, ellei aina julkisesti, niin puolijulkisesti (salaa).

Näin ollen emme voi toivoakaan, että tämä mädäntynyttä likapesää, mikä kapitalistinen yhteiskuntajärjestelmä on, voitaisiin sivuta valkoiseksi, pestä puhtaaksi ja saada siedettäväksi elää. Jos se voitaisiin tehdä, niin vallankumous ei olisi tarpeellinen. Me uskomme näin ollen, että tämä mätäpesä on täydellisesti hävitettävä, juurineen päivineen.

Mutta että käsitetään tämä seikka mitenkä kapitalistinen yhteiskunta välttämättä synnyttää kammottavia paheita, moraalittomuutta ja siveettömyyttä, niin ei se oikeuta tietoisia ihmisiä syöksymään suin päin nykyisen järjestelmän likalätäköihin, sillä tekosyyllä, että «kun nyt kerran eletään kapitalistisessa yhteiskunnassa niin ollaan me pojat niin ja niin».... Kuitenkin viimeisten vuosien aikana on Amerikan suomalaisen työväestön keskuudessa esiintynyt niin hirvittävässä määrin moraal. rappeutumista ettei suurilla työläisjoukoilla näytä enään olevankaan mitään muuta harrastusta kuin iljettävissä «koiratorpissa» mässääminen. Tämän koiratorppahomman ympärille sitten kerääntyy kaikenlaiset kämpärit, taskuvarkaat, portot, viinankeittäjät y. m. keinottelijat, jotka nylkevät ja huiputtavat alkoholin huumauksessa olevat työläiset putipuhtaiksi. On syntynyt kokonainen luokka tätä mitä alhaisimman moraalitonta liikeharraa pitävää väestöä. Ilkeinpä ja ikävintä että monet näiden pahe pesien ylläpitäjästä ovat entisiä työväen järjestöjen jäseniä, joilla pitäisi olla sen verran moraalista selkärankaa, ettei nyt leivissä pysymisenkään takia antautuisi moisiin likaisiin ammatteihin, josta ei suinkaan sovi olla kellekään ihmiselle minkäänlaista henkistä tyydytystä.

Jos työläinen ottaa ryypyn tai kaksikin joskus yksitoikkoisuudessaan, niin se on hänen yksityinen asiansa eikä se suinkaan tuota kenellekään mitään pahennusta, mutta kun juopottelupahe menee niin pitkälle, että sen kautta jää kaikki velvollisuudet omaa terveyttään ja hyvinvointiaan kohtaan, sekä tulee laiminlyödyksi kaikki velvollisuudet luokkaansa kohtaan, se on, harrastus ja toiminta osastoissa ja unioissa, niin tälläistä suurta moraalista rappeutumista ja tapainturmelusta vastaan täytyy nousta julkisotaan ja ryhtyä sitä kaikin mokomin kitkemään pois keskuudestamme.

Työläisillä, jotka kerran valmistuvat luomaan ja rakentamaan uutta yhteiskuntaa, täytyy olla sen verran tarmoa, että voivat välttää korvia myöten vajoamasta nykyisen järjestelmän likapesiin. Sillä silloin kun työläiset alentuvat slummi-proletariaatin tasolle, eivät he enää kykene ottamaan osaa luokkataisteluun, eikä heihin voida silloin enään luottaa.

Parhain keino taistella juoppouspahetta ja siveellistä alentumista vastaan on toimia kaikella tarmolla sosialisti-osastoissa ja unioissa. Niissä toiminnen antaa hyödyllistä ja henkisesti sisällyksellistä ajankulua sekä samalla niissä toimimalla työläiset välttyvät pitämästä pystyssä viinankeittäjien ja koiratorppain runsaalla likaista ammattia. Ahkera työväen kirjallisuuden ja sanomalehtien viljeleminen niinikään antaa moraalista tarmoa pysytellä pois kapitalistisen järjestelmän kuralätäköistä ja pahepesistä.

Työväen taloudellinen liike

Mitä on tehdaskomitea-liike?

SELOSTUSTA ENGLANTILAISEN TEHDASKOMITEALIIKKEEN JÄRJESTELYSTÄ

Kirj. Tom. Walsh.

Mikä on tehdas- eli työmaakomitealiike? Tämän kysymyksen tekevät useasti ne, jotka tajuavat sen kauhean tilanteen, jossa työläiset ovat tänä päivänä.

Tehdas- eli työmaakomitealiike on tehtaissa, työpajoissa ja työmailla työskentelevien työläisten itsenäisesti kontrolleeraama järjestö, sillä nämät ovat paikkoja, joista työläiset saavat ne vähäiset murunsa, jotka tekevät heidän olemassaolonsa mahdolliseksi ja antavat heille juuri sen verran voimaa, että pysyvät työkykyisinä, kapitalisteille voittoja tuottaakseen.

Onhan ihan ilmeistä, että työläisten voima on työmailla ja tehtaissa, eikä parlamenteissa, ei edes paikallisissa järjestöosastoissakaan. Hyvin muutama työläinen on löydettävissä niistä.

Ottakaamme esimerkiksi tehdas tai työmaa. Työläiset niissä saattavat olla kuinka monen ammattiliiton jäseniä hyvänsä, jotka taas ovat jakaantuneet kuinka moneen osastoon hyvänsä. Noin 30 pros. osaston jäsenistä ottaa osaa asioittensa käsittelyyn ja järjestelyyn ja hyvin mitätön osa koko tehtaan tai työmaan työläisistä. Näillä työläisillä on rasituksia juuri siinä, missä he työskentelevät. Vanha menettely näiden rasitusten poistamiseksi on ollut jättää ne sen alan järjestön käsiteltäväksi. Mutta vanhojen järjestöjen monimutkaisen ja vanhanaikuisen rakenteen ja koneiston vuoksi, on hyvin yleistä, että työläiset joutuvat kärsimään paljon vääryyttä ja yksinkertaisesti vartoomaan. Vartoomaan, mitä? Työläiset ovat kyllästyneet odottelemisiin ja alkavat toimimaan itsenäisesti tehtaissa ja työmaillaan. Työläiset voivat valittaa rasituksistaan järjestöosastoilleen ja saavat joltakin taholta myötätuntoisuudenkin osoitusta, sillä kaikkien järjestöjen kaikkien osastojen useat jäsenet ovat kunnioitettavasti työväestön etujen puolesta ja ovat kiintyneitä työläisten etukysymyksiin.

Mutta, yhtenä toiminnan esteenä on kaikkiin imeytynyt ja juurtunut esihistoriallisluontoinen perustuslaillisuus. Otetaan käsille järjestöjen perustuslaki ja katsotaan pykälään 44, sivulle 4,444 ja saatetaan havaita, että kysymys ei sisälly pykälään ensinkään ja työläisten täytyy mennä takaisin työhön, jossa riitaisuus vallitsee. Nyt työläiset alkavat tajuta, missä heidän voimansa lepää.

Ei ole ensinkään vaikea ymmärtää sitä toivotonta tilannetta, jossa työläiset ovat, joutuessaan käyttämään vanhoja menettelyjä taistellessaan itsensä vapauttamiseksi. Työläiset, huolimatta siitä, että ovat jonkun liiton tai osaston jäseniä, ovat jakautuneet ja taaskin jakautuneet, hajaantuneet kaikille ilmansuunnille, milloin ikinä he yrittävät toimia itsenäisesti ulkopuolella tehtaan ja työmaitten. Miehet ja naiset eri työaloilla tulevat tutkisteltuaan havaitsemaan, että heidän etunsa ovat samat, huolimatta siitä, että he käyttävät erilaisia työkaluja. He ovat päivittäin kanssakäymisessä, mutta harvoin ja usein milloinkaan he eivät kohtaa toinen toisiaan osastoissaan. Se on heille monesta syystä mahdotonta, sillä on niin monta liittoa, niin monta ammattiosastoa ja työläiset saattavat asua useiden kilometrien päässä toisistaan ja kuitenkin he kaikki työskentelevät samassa tehtaassa tai työmaalla. Työskennellessään tehtaissa tai työmailla, he eivät kuulu ainoastaan yhteen osastoon. Käytännöllisistä syistä heidän tulisi olla jäsenenä työläisten yhdessä suuressa uniossa (liitossa) tehtaissa ja työmailla.

Kaikkein surkuteltavin seikka on että työläiset ovat tottuneet jättämään kaiken

ajattelunsa toisten tehtäväksi,

kuten jotkut jättävät pyykkinsä toisten pestäväksi. Tämä on järjetöntä, sillä se johtaa tilanteeseen, jossa niistä, jotka ajattelevat työläisten edestä, tulee herroja ja diktaattoreita jotka kokoontuvat neuvotteluihin, tekevät sopimuksia ja lakeja, jotka ainoastaan hyvin harva hyväksyy, lukuun ottamatta omistavaa luokkaa.

Työläisten itsensä velvollisuus on ajatella ja laata hyväksymästä alistavia sääntöjä ja alkaa toimimaan, sillä se jotakin merkitsee. Työläiset eivät voi vedota oikeudenmukaisuuteen, sillä

sitä ei ole olemassakaan.

Työläisten itsensä tulee toimia, sillä he juuri tuntevat ne kurjat olosuhteet, jotka vallitsevat työmailla ja tehtaissa joissa vika on ja joissa täytyy alkaa järjestynyt toiminta.

Tehdas ja työmaakomitealiikkeen tehtävänä on yhdistää työläiset työmailla ja tehtaissa.

Täytyy myöntää, että vaikka kapitalistit ovatkin parantaneet riistokoneistoaan, niin työläisten järjestöt ovat pidättäytyneet vanhoihin menettelyihinsä ja jatkavat niiden käyttämistä, vaikka ne ovatkin tulleet tehottomiksi. Jotkut alkavat hitaasti, mutta varmasti tulla tietoisuuteen tästä tosiasiasta ja uusi henki on leviämässä yli koko mailman. Tämä uusi liike ei ole ainoastaan mitätöntä palkankorotusta varten, vaan nykyisen riistojärjestelmän perinpohjaista hävittämistä, kapitalismin poislakaisemista ja työläisten vapaan yhteiskunnan luomista varten.

On ilmeistä, että työmaa- eli tehdaskomitealiikkeen tehtävä on jokin suurempi kuin nykyisen kurjan tilanteen jatkaminen. Liike ensinnäkin pyrkii tehtaiden, työpajojen ja työmaiden kontrolliin, jonka kautta päämäärä saavutetaan.

Tehdas- eli työmaakomitealiikkeen järjestörakenne on seuraava: kussakin tehtaassa, työpajassa ja työmaalla valitaan tehdas- eli työmaakomitea, joka käsittää, sanokaamme edustajan (Steward) kultakin ammattialalta, työalalta tai osastosta työmaalla. Kun edustajat on valitu kultakin [illegible]

Rahaa Suomeen

Smk. 57.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT,
kaikilta summilta 15c. Sähkösanomalla lähetettäessä ovat kulut $3.50.

Yhdysvaltain rahaa ostetaan.
Päivän parhain kurssi.

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 177 Bellefair Avenue.

Halutaan tietää

Fort Francen, Ont., osaston jäseniltä onko osasto kuollut tai mikä vaivaa kun emme yhä uudistuviin kirjeisiimme saa vastausta. Emme ole myöskään saaneet tilauksia tai mitään muutakaan useaan kuukauteen Fort Francesta. Olkaapa hyvät ja vastatkaa että tiedämme mistä tässä on kysymys.

VAPAUDEN KONTTORI

Punaiset ja Valkoiset

(Jatkoa n:roon 86).

Historiassa mainitaan tyranneista, jotka ovat olleet luonnottoman julmia. Sanherib jaoitti maan tasalle Babylonin, vasallimaansa sunnattoman metropolin; Caracalla Aleksandrian; Venäjän tsaari pystytti hirsipuita kautta maansa. Mutta mikään historion lehti ei tiedä kertoa mistään niin luonnottomasta, mistään niin kyynillisen harkitusta, infernalisesta julmuudesta kuin millä Suomen «sivistyneistö» kahdennellakymmenellä vuosisadalla «rauhoitti» maansa työväenluokan, ja josta kymmenientuhansien aseettomien työläisten murhat eivät liene pöyristyttävin muoto.

Sillä vaikka onkin jotain enemmän kuin selkäpiitää karmivaa siinä, että «oikeuden ja totuuden esitaistelijat», jotka huusivat koko sivistyneen mailman korvat lukkoon yhteiskuntansa alimman sakan poikkeuksellisten hairahdusten johdosta, itse heti siihen tilaisuuden saatuaan kuumeentapaisella kiihkolla astuivat ennen kuulumattomien rikosten tielle murhaten työläisiä kuin teuraita; ja vaikka he verilöylyjä toimeenpannessaan myös varsin usein harjoittivat kidutusta, niin on näissä mustissa teoissa kuitenkin se vissi lohdutus, että heidän uhriensa kärsimykset ja kauhu oli rajoitettu, kestivät karkeimmissakin tapauksissa vain jonkun lyhyemmän ajan. Se mikä uhrille toi torjumattoman tuskan ja kammon, toi myös vapautuksen: kuoleman. Saatuasi dum-dumkuulan rintaasi retkahdit koirankuoppaan — ja kaikki oli ohi. Sen jälkeen ei sinua enään rasittanut valkoisen kulttuuriyhteiskunnan siunaus.

Mutta julmuudella, jota valkoiset kehittivät vankileireillä, «kuoleman esikartanoilla», voittivat nämä oman itsensä, puhumattakaan siitä, ettei sille historiassa hamaan muinaisuuden hämärään mennessä lyödä mitään vertauskohtaa. «Kuoleman esikartanoissa» ilmeni Suomen yläluokan sairaloinen kidutusmania, villipetovaisto rafineratuimpana, harkituimpana ja — tuhoisimpana. Kidutusleireillä piinattiin työläisistä yksi osa nälällä vähin erin kuoliaaksi, toinen osa turmeltiin loppuiäkseen. Kuka ei — kärsittyään kaikki nälän kauhut aste asteeltä — vihdoin kuollut, kaatunut hengettömänä luukasana toisten vielä liikkuvien luukasojen jalkoihin, hänen kohtalokseen jäi — ja jää yhä vielä — fyysillisesti murtuneena ja ehkä myös psykillisesti rappeututuneena laahautua kurjan elämän läpi joka tapauksessa ennenaikaiseen hautaan.

Suomen «valkoinen» porvaristo, eikö korviasi särje Tammisaaren, Suomenlinnan, Hennalan, Hämeenlinnan, Tampereen ja muiden vankileirien luurankojen haudantakainen kirous, eikö petoksen ja konnuuden parkitsemaa omaatuntoasi kolkuta kymmenientuhansien, monienkymmenientuhansien työläisten nälkäkuolema tai iänikuinen onnettomuus? Sellainen villisikamoraaliko kätkeytyi hienoihin hepeneihisi, yltäkylläisyyden ja laiskuuden «hienontamiin» piirteisiisi? Että tuo syljeksitty, halveksittu, ryysyinen ja oppimaton työläisluokka oli korkeammalla sinua! Mikä ihmeiden ihme ja mikä ylipääsemätön kompastuskivi sinulle, sinä suurmurhaaja- ja kidutusporvaristo, oman kuoppasi partaalla ylvästelevä, luurankosuuruudella pöyhistelevä pyövelistö!

VALKOINEN SUUR-SUOMI.

Se ei ole suuri muussa kuin pöyhkeydessä,
se ei ole suuri muussa kuin röyhkeydessä
ja piinapenkkien luona ja hautausmailla
ja milloin kunniattoman kerjurin lailla
se suurempansaeessä on polvillansa
ja onkii myötätuntoa vahvempansa
valat variksen huulilla valheet valtavat suussa.
Mut pieni, pieni, pieni kaikessa muussa.

Niin pieni, että kauhuksensa konsa
se kohtaa lahjomattoman kohtalonsa,
ei suuruuskaudesta sen jää merkkejä muita
kuin hautakumpuja kenties ja hirsipuita
ja aikakirjoihin tää musta lehti:
Vain nälkään näännyttää Suur-Suomi ehti
ja murhata, ryöstää, raasta ja raunioittaa,
kun pyövelinpiilulla sen piti mailma voittaa.

— — —

Mutta ei mitään tunteenpurkauksia, vaan faktoja, tosiasioita! Suomen vallassaolijathan ja heidän agenttinsa eri maissa väittävät, ettei mitään valkoista terroria ole ollut eikä ole olemassa. Valkoinen terrori — se on vain mielikuvituksen tuote, vakuuttavat Lillet. Tosiasioita! —

Tässä niitä:

Kurkistakaammepa esim. Tampereen leirille. Tänne saivat vangittujen omaiset ensi aluksi tuoda ruokaa, mutta kun vangeista vain pieni osa oli kaupunkilaisia, mutta suurin osa maalaisia, joiden omaiset eivät tienneet eivätkä voineet tuoda ruokaa, niin tietää minkälaisessa nälänhädässä vangit alusta alkaen olivat: 3 ensi vuorokauden aikana saivat he vain yhden kerran ruokaa ja silloinkin vain pienen leipäpalan ja 2 silakkaa. Mutta pian lakkasi ruuansaanti ulkoapäin kokonaan, vankilaviranomaiset kun kielsivät sen sillä tekosyyllä, että ruuan mukana muka olisi tuotu vangeille aseita. Väite muuten, jota ei yritettykään todistaa ja jolla ei ole mitään merkitystä, kaikilla vankileireillä kun annettiin sama kielto — oltiin sovittu työläisten tappamisesta nälkäkidutuksella.

Ja niinpä — palataksemme Tampereen nälkäkauhujen näyttämölle — oli siellä nälkä niin ankara, että pian rupesi tapahtumaan nälkäkuoleman tapauksia. Pienestä leipäpalasta antoi vanki vartiasotilaalle saappaansa tai lakkinsa, kellonsa tai vaikka mitä. Sillinpäästä maksettiin 2 markkaa, samoin silakasta, ja paperossilla sai vangin tekemään mitä hyvänsä. — Lienee muuten tunnettua mitä elintarvehuijausvartijat kaikilla leireillä heidän täydellisessä mielivallassaan olevain vankien kustannuksella harjoittivat myyden näille satumaisiin hintoihn jopa elintarpeita, joita vankien omaiset olivat näille lähettäneet, mutta jotka vartijat olivat päättäneet, ja taas toiselta puolen leirien ulkopuolella huijaten vankien tarpeiksi varatuilla ruokatavaroilla. — Mutta palatkaamme vankeihin: Eräänä päivänä huomasivat nämä pihalla jo useita päiviä kuolleena viruneen, haisevan hevosraadon, jonka kimppuun kävivät kuin sudet tapellen, ken onnistuisi saamaan osapalan. Tästä «ravinnosta» saivat vangit hurjia vatsanväänteitä, toiset kuolivatkin. Keittiöiden likaviemäreistä ahmivat vangit myös kourin kaikellaista inhottavaa moskaa ja söivät sitä nälkähulluuden kiilto silmissä. Kun keväällä ruoho alkoi orastaa vankiparakkien ulostuksista väkevöidyillä senävieremillä, olivat vangit nelinkontin ahmimassa ruohoa kuin eläimet. Tässä ei kuitenkaan ole mitään ihmeellistä, vangit kun eivät aluksi saaneet muuta kuin 75 gr. «leipää» ja 2 silakkaa sekä myöhemmin lisäksi puoli litraa raakaa vihanneskeittoa päivässä. Nämä vihannekset olivat arvotonta rojua, jota Renvallin hirtehishallitus hankki Saksasta vuorostaan lähettämällä sinne kokonaisia voi- ja juustovuoria samaan aikaan, kun vapaanakin oleva työväestö kärsi hirveätä nälkää. Mutta mitä ei olisi tehty saksalaisille! Näille voittamattomille! Näille maan uusille isännille!

Kenin ja ylöttömästi suolaisen ruuan näännyttämät vangit joivat kalvavaa nälääntunnetta poistaakseen kohtuuttomasti vettä, josta oli seurauksena ensiksi jalkojen, sitten kasvojen ja lopuksi koko ruumiin ajettuminen ja — kuolema. Suuri osa vangeista kuoli kuitenkin suorastaan nälkään ilman mitään muita näennäisiä taudin ilmiöitä. Siitä olivat todisteena näiden raukkojen laihat ruumiit, joista «nahan päälle ilman mitään x-säteitä saattoi lukea lähes jokaisen luusolmun». Ja niinpä nousikin vankilasairaalan kirjojen mukaan leirin kuolevaisuus lähes puoleentoistatuhanteen, mikä tapettujen kanssa merkitsi neljännestä koko vankimäärästä.

Muudan Hämeenlinnan vankileiriin tutustunut toveri taas tietää kertoa, että jotkut hulluuden partaalla olevat vangit siellä söivät täitä, jotka siellä kehittyivätkin uskomattoman «meheviksi» Jos taas heinäkuormaa kuljetettiin leirin pihamaalle, riensivät vangit kilvan repimään siitä heiniä syödäkseen: «ne olivat parempia kuin saksalainen vihanneskeitto». Sielläkin syötiin hevosen raato viimeistä rahtua myöten. «Kuoleman tapaukset olivat niin tavallisia, etteivät vangit niihin lopulta kiinnittäneet mitään huomiota.»

Muuten mainitsi sama kertoja erään vankilalääkärin valittaneen, että oli mahdotonta saada ainoatakaan leikkausta onnistumaan, kun sairaat eivät leikkauksen jälkeen saaneet sopivaa ruokaa. Kaikki opeterattavat potilaat olivat siis tuomitut kuolemaan.

Toinen lääkäri taas oli vakuuttanut, että kaikki ne vangit, jotka eivät olleet saaneet sivultapäin lisää ruokaa, eivät voi elää kolmea vuotta kauemmin ja kaikkien vankien elinkausi oli vähentynyt joillakin kymmenillä vuosilla.

Riihimäen leiriltä kirjoitti vanki n:o 11.327 vielä myöhään kuin tämän vuoden tammikuussa muun ohessa seuraavaa:

«Viime aikoina on yhä useampi ja useampi tullut mielisairaaksi ja milloin he öisin yltyvät tavallista raivopäisemmiksi, muuttuu leiri oikeaksi helvetiksi, yhden osan nauraessa, yhden itkiessä, toisten ulvoessa kuin nälkäiset sudet, toisten taas kertoessa itsekseen mitä uskomattomampia tarinoita murhista ja ryöstöistä, joita sairaloisessa tilassaan keksivät, ja joka tila muistuttaa pitkälle kehittynyttä ooppiumihumalaa. Ja on tapahtunut, että vartijat ovat ilmiantaneet vankeja näiden mielipuolisuuden yössä latelemien juttujen perusteella ja silloin on heidän tarinansa nopeasti päättynyt. Toisia taas, jotka hulluuden puuskassaan ovat tulleet elämöineeksi, on iltahämärissä viety kellariin, missä revolverinlaukauksella on päästetty päiviltään. —

Me olemme jo aikoja sitten jättäneet taaksemme ne repaleiset venäläiset, joita mielikuvituksessamme näimme Golgatavaelluksellaan Siperiaan tsaarivallan aikana. Hallitus ei ollut joko voinut tai tahtonut hankkia näille onnettomille riittävästi vaatteita. Kaikki ammuttujen venäläisten jälkeenjättämät sinellireukaleet on käytetty jo aikoja sitten, ja sellaisessa tapauksessa, kun ei vanki enään parhaalla tahdollaankaan saa pysymään ryysyjä päällään, ottaa vankilan johtaja asian kirjallisesta hakemuksesta pohtiakseen, ja tiedetään hyvin miten tämä pulmallinen kysymys ratkaistaan. Tehdään illalla pieni tarkastuskierros kasarmilla, ja jos tavataan vanki, joka on jo joutunut hulluuden pimeään vyöhön ja jolla on jonkinmoinen vaatekerta päällään, viedään hän kellariin, ja — vaatteiden puutetta valittaneella vangilla on seuraavana päivänä kuolleen vaatekerta. Kas näin nokkelasti ratkaistaan pukukysymys Riihimäen mutta myös muilla vankileireillä. Tästä on johtunut, ettei kellään ole enään sydäntä valittaa pukunsa huonoutta, sillä tiedetään, että tällöin murhattaisiin vain joku mielipuoli, ja niin kovasydämisiksi kuin monet täällä ovat tulleetkin toisiaan kohtaan ja niin petoeläinmoraali kuin ennenpitkää onkin meihin kaikkiin iskevä kyntensä, niin yritämme me sittenkin miten parhaiten taidamme paikata ryysyjämme ja mieluummin kulkejemme vaikka alasti kuin pydämme vaatteita. — —

Meidän vaivamme voidaan paremmin arvata kuin kuvata. Jokainen käsittää, että tässä on kysymyksessä helvetti hirveimmässä muodossaan, ja todennäköisesti tulemme me kaikki ennenpitkää mielisairaiksi, ellei oloissamme pian tapahdu mitään käänteen jousta suuntaan tai toiseen.»

(Jatketaan).

...ernational Provision Store

A. Giachino, Omistaja

Ulkoa tuotua ja kotimaista Ruokatavaraa, Olive öljyä, Juustoa, Tuoretta ja Säilyke Lihaa.

Myöskin laivapilettejä kaikkialle Europassa ja Suomessa. — Maksumääräyksiä Suomeen ja muihin maihin.

Phone 565.

...ct Avenue, Cobalt, Ont.

...stavat nämä edustajat

...läisten komitean

...lla.
...evat keskuudestaan pu...nsa, sihteerinsä ja muut ...jat, joita mahdollisesti Komitealla ei ole toimeen ...taa, vaan on se järjestet...n asioita ja toimimaan ...työläiset työmaalla näke...nnan välttämättömäksi. ...inta on joukkoliikettä. ...mikään ryhmä toimi erik...läisten toiminta ei vaadi ...a ulkopuolista sekaan...ioihinsa. Mahdollisesti ...rvitsemaan apua toisilta ...man teollisuuden alalla ...isilta teollisuusaloiltakin, ...järjestetyt samalla taval...

...das ja työmaa saa laatia ...nsä. Tällainen tehdas...omitea on yksi monesta ...n komiteoista saman te...alalla, samalla alueella. ...vissin teollisuuden työ...inta saataisiin yhä kiin...muodostavat tämän vis...den kaikkien työmaiden

...lueneuvoston.

...vosto valitsee puheenjoh...rin ja myöskin komite...uuluu, sanokaamme yksi ...n tämän teollisuuden työ...ä komitea taas toimii ko...oston määräysten mukai...kuten jo mainittu, muo... alueen ja teollisuuden ...omaiden edustajista, jo...atkaisut tapahtuvat työ...ä kautta. Liike on vie...paa, yhdistäen alueen ...uudet, siten muodostaen ...llisuuksien

...usalueneuvoston.

...vosto muodostuu sano...unkin alueneuvoston kah...stä. Nyt tulee välttä...astua vieläkin pitemmäl...taa kunkin teollisuuden

...sallisneuvosto

... käsittävä neuvosto). ...euvosto muodostuu teol...akin alueneuvostosta va...ajista, joita lähettää ...uvosto kaksi. ...liikkeellä on mahdolli... kehittyä ja seuraava ...lisesti tulee olemaan

...lisuuksien kansallisneu-voston

...temmälle voidaan men...iä

...läisten Kansainvälinen Neuvosto

...tauksista näkee, että ... aina huomioon otetuik ...ulevat olemaan todelli... herroja ja ratkaisijoi...ontrollin ollessa joukko ...käy nopea toimintakin ... ja virkailijain herruus ...ksi, joka liian usein val... järjestössä, itsenäisen ...denhengen tunkeutu...in.
...llisuuden kuhunkin neu...ujen toimitsijain palk...an työläisten palkkata..., joiden alain työläisten ...he toimivat. Tämä on ... Poistakaamme keski...enettely, nostaa miehiä ...puolelle työläistoverei...aamme kaikki yhdessä. ...tämätöntä, sillä muus...a me luomme ruokalip...lubkan, jotka vihdoin ...läisten näkökannan ja ...kia tapahtumia omista...lla.
...haluavat poistaa jon...ansa palveluksestaan, ... tehdä hyvin nopeasti, ... pitäjäkaisia odotteluja ...isia menettelyjä, kuten ...estöissä. Tehdään ai...uvaatimus ja enem...s seuraavassa neuvos...

...tön kokouksessa ratkaisee kysymyksen. Täten menetellen poistetaan vanha taantumuksellinen tapa vartoa yhdestä seitsemään vuoteen, ennenkuin mitään voidaan tehdä.

Tässä esilletuodut kysymykset eivät ole sellaisia, ettei niitä voitaisi toteuttaa. Ne ovat vastauksena kysymykseen ja samalla viittaavat suuntaan, johon liike on kulkemassa (tehdas- eli työmaakomiteaIiike). Sepän apua ei ole tarvittu tehtäessä rautakättä ja luotaessa pannasinyrkkiä.

Yhtenä liikkeen päämääränä on vapaus palkkaorjuudesta ja tämän päämäärän saavuttamiseksi on välttämätöntä koneiston rakentaminen.

Nyt on tullut aika joukoille määrätä kohtalonsa ja järjestyä joukkoliikkeeksi, lakaistakseen pois kaikki esteet edistyksen tieltä ja voimakkain ponnistuksin tehdä oleelliseksi mahdollisuudet uudelle yhteiskunnalle, jossa leipurien ei tarvitse laittaa leipää voittoja varten, vaan kansan syötäväksi, eikä räätälien tarvitse tehdä vaatteita muodottomille luonnoksille näyteikkunoissa, vaan ihmisolennoille, jossa rakennusmiesten ei tarvitse rakentaa palatseja toisille ja itse asua kurjissa hökkeleissä, jossa lapsi, äiti, rampa, vanhus ja sairas saavat osakseen huolenpitoa, helpotusta ja mukavuuksia ja

jossa niiltä, jotka ovat kykeneviä, mutta kieltäytyvät ottamasta osaa tuotantoon kaikkien yhteiseksi hyväksi, kielletään syömisen oikeus.

Ollessamme saavuttaneet tämän päämäärän, unhoittakaamme kaikki menneisyyden kauhut, kiinnittäkäämme tarkoin huomiomme nykyisyyteen ja käsitelkäämme tulevaisuutta huolella.

Valmistakaamme uusi kalenteri. Alkakaamme uusi aikakausi. Alkakaamme kerran uudelleen vuodesta yksi ja olkoon toukokuun ensimäinen päivä, Vappu, meidän uudenvuodenpäivämme.

*

Ylläoleva on Tom Walshin, Englannin Rakennusteollisuuden Kansallisjärjestän sihteerin kirjoitus («What is this Shop Steward Movement?»), jossa tehdään selvää sikäläisestä tehdas- eli työmaakomitealiikkeestä, joka pyrkii poistamaan palkkaorjuutta, kukistamaan kapitalistisen järjestelmän ja luomaan sosialistisen. Mainitulla liikkeellä on jossakin määrässä syndikalistinen luonne, sikäli kuin se pysyy syrjässä poliittisesta toiminnasta, jota tosin se ei kielläkään, mutta sittenkin lepää juuri näissä joukoissa Englannin vallankumouksellisen liikkeen voima. Tämä liike joutuu taistelemaan Englannissa vanhoillista ammattiyhdistysliikettä ja sen amsterdamilaista johtoa vastaan.

Englannin tehdas- ja työmaakomitealiike kuuluu kokonaisuudessaan Moskovan Punaiseen Ammattiliittojen Internationaleen, jossa sitä edustaa kymmenien vuosien tulikokeet kestänyt vanhus Tom Mann.

Meilläkin Canadassa on epäilemättä paljon oppimista Englannin tehdaskomitealiikkeestä.

TORONTON UUTISIA

Kokous asioita

Toronton S. S. Osasto kokouksessaan 4 päivä syyskuuta keskusteli seuraavista asioista. Luettiin S. S. järjestön puolivuosi raportista osaston suorittama osuus veroista, jäsenmäärästä, ynnä muista, joka sinänsä hyväksyttiin vaan jätettiin kuitenkin johtokunnan lopulliselle tarkistelulle.

Luettiin T. P. K:n kiertokirje koskien Vapauden levitystä, sekä esitettiin tilauskortit, joilla jokainen jäsen on velvollinen hankkimaan yhden tilauksen Vapaudelle. Osaston Agitationikomitea esitti myös Vapauden levitystä koskevan esityksensä, jonka se oli tehnyt tälle kokoukselle hyväksyttäväksi. Agitationi komitea oli valinnut keskuudestaan 4 uutta asiamiestä Vapaudelle, koska entisiä oli vaan kaksi, perustellen esitystään, sillä että näinkin suuressa kaupungissa on Vapaudella aivan liian vähän asiamiehiä kun niitä vaan on kaksi. Kokous hyväksyi agitationi komitean valitsemat asiamiehet, jotka ovat, Onni Jaskari, Lauri Johnson, Pekka Mertanen ja August Manninen, joten nyt on asiamiehiä kaikkiaan kuusi, ollen entiset B. Toukoniemi ja Yrjö Oinonen, jotka kaikki tulevat tästä alkain toimimaan agitationikomitean yhteydessä, ja heille annettiin myös huoleksi noiden Vapauden levityskorttien jäsenille jakaminen ja niistä huolehtiminen.

Luettiin Neuvosto-Venäjän ystävien nimisen komitean kirje, joka tulee huolehtimaan koko maata käsittävästä avunkeräyksestä Neuvosto-Venäjän nälänhädän lieventämiseksi. Valittiin osaston puolesta kaksi jäsentä tuohon komiteaan, jotka tulevat paneen iltamia toimeen paikallisesti. Valituksi tuli A. T. Hill ja J. W. Ahlqvist. Tuon komitean kiertokirje, jolla se kääntyy yleisön puoleen avunpyynnöllä, päätettiin lähettää Vapauden toimitukselle toivomuksella, että he sen suomentaa ja asettavat Vapauteen. Lausuttiin toivomuksena, että T. P. Komitea järjestön keskuudessa kerätyt varat myös lähettäisi juuri tämän komitean kautta. T. P. komitean puolesta ilmoitettiin, että siinä komiteassa on t. p. komitean edustaja juuri käynyt ottamassa selvää sen komitean mahdollisuuksista, ja sihteeri ilmoitti että tuo komitea pyrkii yhteyteen New Yorkissa olevan Neuvosto-Venäjän avustusta huolehtivan komitean kanssa, joten on varma että t. p. komitea tulee huolehtimaan rahojen lähetyksestä, juuri näiden yhteydessä.

Agitationikomitean ehdotus, että mentäisi joukolla uuden talon rakennuspaikalla käymään siihen aikaan kun sitä ruvetaan rakentamaan, tutustuaksemme uuden talon paikkaan suuremmalla joukolla, ehdotusta kannatettiin ja vastustettiinkin sillä ymmärryksellä että on liian aikaista, mutta kuitenkin päätettiin mennä sinne silloin kun agitationikomitea tulee asiasta ilmoittamaan jäsenistölle.

Toronton poliittisten vankien puolustuskomitean puolesta osaston edustaja ilmoitti, että sanottu komitea on tähän mennessä lähettänyt Winnipegissä olevalle yleiselle puolustuskomitealle varoja $500 dollaria joka puolustuskomitea on huolehtinut Toronton vappujulistusten jakamisesta vangiksi joutuneiden toverien asiaa. Komitean toimesta on päsketti pikniki High parkissa lauantaina syysk. 17 p. kello 3 iltapäivällä, joten mennään sinne joukolla.

Opiksi ja hyödyksi keskusteltiin, järjestön sihteerin lähettämästä kirjeestä toiminnan virkistämisestä osastojen keskuudessa, joka asia jätettiin agitationikomitean tarkan valvonnan alaiseksi, että se tulee ohjaamaan ohjelma ynnä muita kokouksia sanotulla tavalla poistaakseen niistä kaikki vieraat menettelytavat, asettaen tilalle selvän marxilaisen vallankumouksellisen kasvatustyön tekemisen. Myös esitettiin keskusteltavaksi, eikö olisi mahdollista pienentää järjestön puhujakuluja siten, että osa noista kuluista luovutettaisiin englanninkielisen agitationin hyväksi. Käytetyistä puheenvuoroista kuitenkin ilmeni se tosiseikka, että meidän näin ollen itsenäisenä kasvatusjärjestönä, on edullisempaa uhrata omankieliseen agitationiin varamme, koska silloin kun maahan syntyy valtiollinen puolue tulemme siihen yhtymään, kun se syntyy kolmannen kansainvälisen periaatteiden toteuttajaksi, joten mitä enemmän me voimme suomalaista työväestöä valistaa ja heille tehdä tunnetuksi kolmannen kansainvälisen työväen liikkeen menettelytavat, sitä suurempi on oleva joukkomme silloin kun tulemme yhtymään maan varsinaiseen puolueeseen, jolloin vasta me voimme asianmukaisella tavalla hyödyttää englanninkielistä agitationia ja koska entinen kokemus todistaa että suomalainen sosialistijärjestö olemassaolo ajallaan, ollessaan yhteydessä maassa aikaisemmin olleessa sos. puolueessa, on maksanut suoranaisena verona tuolle puolueelle yli kaksitoista tuhatta dollaria, ja siitä on vielä pois kaikki välilliset avustukset, lahjoitukset ynnä muut heitä avustetut menot, joten ei ollenkaan ole ollut suomalaiset Canadassa yksin kansallisia silloin kun heillä on ollut heidän pyrkimyksiään vastaava puolue olemassa.

Agitationikomitean puolesta ilmoitettiin, että tässä huoneustossa, jossa osasto pitää jokainen sunnuntai kokouksiaan, tulee olemaan aina niinä sunnuntaina jolloin ei ole osaston varsinainen kokous, niin silti on agitationitoimikunnan taholta keskustelu eli ohjelmakokous ja jokaisen kuukauden viimeinen sunnuntai on osaston Nuoriso osaston järjestämä ohjelmakokous, joten jokainen sunnuntai ilta tästä alkain tulee olemaan tuo haali suomalaisten käytettävissä. Ensi sunnuntaina 11 päivä on agitationikomitean puolesta ohjelmailtaman tapainen, jossa tilaisuudessa kerätään avustusta Neuvosto-Venäjän hätää kärsiville ja tehdään selvää hädän todellisesta merkityksestä. Ohjelma tulee olemaan monipuolinen ja vapaa sisäänpääsy kaikille, joten toivoo agitationikomitea, että täytetään tuo pieni huoneusto ääriä myöden, se kyllä ei ole sopiva huoneusto iltamien eikä ohjelman suoritukseen, mutta tällä kertaa täytyy tyytyä siihen, koska agitationikomitean puolesta oli tiedusteltu huoneustoa eri haalikomppanioilta iltaman pitoa varten, ollen halvin vuokra $25 dollaria, jonka vuoksi agitationikomitea katsoi edullisemmaksi pitää suomalaisilla nuo rahat ennemmin kun uhrata ne noille haalikomppanioille, koska noin korkean vuokran maksettua ei tuosta summasta paljoakaan olisi jäänyt, kun huoneustot ovat vielä sellaisia, joissa ei voi esittää näytelmiä kun niissä ei ole näyttämöä, joten sisäänpääsymaksut noihin tilaisuuksiin ei voisi olla korkeat. — J. L.

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

«Sellaistako se tohina onkin»

Ylläolevanlaisen otsikon huomasin Vapauden no. 82 Sault Ste Marien uutisten joukossa, varustettuna Kaappo Johanneksen allekirjotuksella. Asiaan ei kannattaisi ollenkaan kiinnittää huomiota jos se olisi tuotu esille oikeassa valossaan; mutta koko kirjotuksen sävy on sellainen, että sitä ei luulisi vallankumouksellisuudellaan ylpeilevän henkilön laskevan mailmalle, paitsi jotain tuntematonta päämäärää tavoitellessa yksilö tai ryhmäetuja silmällä pitäen. Ja mikä vielä ikävintä asiassa on se, että tuollaisen vääristelytulvan tueksi käytetään Neuvoso-Venäjää keppihevosena. Tiedämme mitä Venäjällä on tapahtunut ja mitä siellä tehdään vallankumouksen viemiseksi voittoisaan loppuun, joten on turhaa kummaltakaan puolen ylvästellä osallisuudesta Venäjän vallankumouksellisten auttamisesta. Niin siitä s.s. osaston kukkailtama ilmotuksen alas repimisestä on tehty oikein kansainvälinen juttu, jossa syytetään allanimitettyä ja joka sen alas repimisestä Kaappo Johanneksen järjen mukaan on kauhea askel vastavallankumoukseen Neuvosto-Venäjää vastaan. Itse asiassa sisältyy koko ilmoituksen repimisjuttuun mielikuvituksen kiihtynyt harhanäky, toisin sanoen kärpäsestä on tehty härkä, joka separoituna useamman aivoston ja suun lävitse on muodostunut sellaiseksi kuin se on nähtävänä yllämainitussa numerossa. Kohottamalla verhon, joka on kiedottuna käärmemäisesti kirjotuksen ympärille selvitän jutun todellisen alkuperän yleispiirteissään.

Mainitun palloruuman lattialla ajelehti mainittu ilmotus likaisena ja rypistyneenä. Jalmari Hill otti sen ylös lattialta, silloin tavoitin sitä häneltä «leikilläni» jossa se katkesi ja havaitsimme sen olevan iltama ilmotuksen Neuvosto-Venäjän nälkääkärsivien hyväksi ja muistellen, että ne ovat jo menneet ja siis ilmotuskin jo vanhentuneena ja heitin sen katkenneena tyhjään piiripaksiin samalla huomauttaen humoristisesti että siinä se nyt menee tarkottaen ilmotusta paperikoriin eikä suinkaan Neuvosto-Venäjälle kuten Kaappo Johannes on sen kuvitellut ja tämä on koko jutun alkuperäinen luonne ja jonka tietävät todistaa ne henkilöt jotka olivat sanotussa paikassa.

Todellakin, luuleeko Kaappo Johannes ja hänen kumppaninsa järjestyneitten työläisten olevan ummessa silmin ja hotkivan tuollaisenkin sopan täydestä? Ei, siinä olette erehtyneet, tosi vallankumoukselliset osaavat antaa arvonsa vallankumouksellisessa työssä ottamalla selvän asiasta ilman vääristelyjä ja sitten vasta lausuvat johdonmukaisen tuomionsa.

Myönnettävä on, että Venäjän nälkääkärsiville on avustus tarpeen ja tuskimpa niin säälimätöntä olisi, ettei avustaisi puutteeessa olevaa toveriaan, mutta tulee muistaa, että Venäjällä on työväen hallitus, jota kaikkien maitten yhdistynyt rahavalta koittaa nujertaa kaikin keinoin. Oletteko koettaneet avustaa Venäjän työtätekeviä tässä kamppailussa, sitä en usko. Nälkääkärsiväin avustus menee kyllä oikeaan paikkaan ja tarkotukseen vaan hyödyttääkö se suurestikaan vallankumouksellista päämäärää? (Jos nälänhätäisiä ei avusteta, merkitsee se Venäjän vallankumouksen kukistumista. — Toim.) Se hän on aijottukin lieventämään hädänalaisten asemaa koska tiedetään sen siellä vallitsevan. Luulen, että mailman imperialistit ovat yhtä saaliin himoisia kuin ennenkin mutta yleinen taloudellinen painostus on pakoittanut sen hieman hellittäm. että on sallinut avustuksen toimeenpanon. Työläisten voitto jokaisessa maassa on voitto Venäjän urheille tovereille ja tämä päämääränämme avustamme Neuvosto-Venäjää ja samalla koko mailman työväenluokkaa enempi kuin arvottomilla korulauseilla.

Kommunismin periaatteen mukaan käytännössä piirteli solidaarisuudella, — Wiktor Mörri.

Sairaat ihmiset tiedättekö tätä?

Lapamato synnyttää enemmän sairautta kun mitä me tiedämmekään. Suurin vaara on siinä että sangen monissa tapauksissa henkilöä vaivaa lapamadon itiö hänen sitä itse tietämätään, ennenkuin kappale sellaista mahdollisesti tulee ulos. Sangen moni ta miestä, naista ja lasta on hoidettu epäonnistuneesti, luulemalla heitä vaivaavan jonkun muun taudin, vaikka todellinen syy on ollut lapamato. Lapamato on kauhea eläin elimistössä ja jos ei sitä ajeta ulos saa se aikaan parantumattomia vaivoja. Varmin tuntomerkki tämän itiön olemassa olosta on sen ilmaantuminen ulostuksen mukana. Todennäköisiä tuntomerkkejä ovat ruokahalun vähentyminen, johon yhtyy aika ajottainen kiihkeä ruuan halu, tahmainen kieli, epätasainen hengitys, sydämen lyönnit, kipu vatsassa ja yleensä sisälmyksissä, pahamakuiset röyhelykset vatsasta, halu syleksimiseen, kivut selässä ja jäsenissä, pyörtymiskohtaukset, päänkipu, uupumus, sellainen uupumus kuin olisi aina vatsa tyhjänä, tummat renkaat silmien ympärillä, sangen usein kouristukset, heikkomielisyys, kaatuvatauti, sekä monet muut vaaralliset taudit ovat suoria seurauksia siitä että lapamato on pesiytynyt elimistöön. Sangen monia leikkauksia voitaisiin välttää jos ajoissa haetaisiin oikeaa apua. Teidän oman terveytenne tähden, jos teissä on lapamatoa, ajakaa se menemään heti. Tilatkaa yksi koko määräys Laxancidea, hinta kymmenen dollaria taikka puoli määräystä, hinta seitsemän dollaria. — 17 Lameco Lab., Forbes and Moutrie Street, Pittsburgh, Pa.

Vatsa vaivat

huono ruuansulatus, vatsatauti, umpitauti, maksatauti, kaasu vatsassa ja sisälmyksissä, pöhöttyneisyys, hapan vatsassa, pahalle haiseva henki, tahmainen kieli, keltaisen liman röyhtelys ylös kurkusta, röyhtelykset, voimakkaat mielenliikutukset, sairaudet vatsassa, nipistävä tunnelma ja monet muut saman suuntaiset taudit tavallisesti helpottavat ja useissa tapauksissa tykkänään paranevat käyttämällä ihmeellistä lääkettä, Nuga-Tone. Tämä lääke valmistaa rikasta, punaista verta, voimakkaan, kestävän hermoston, ja pontevia sekä miehiä että naisia. Antaa teille hyvän ruokahalun, lisää painoanne, synnyttää rauhallisen unen, ja te tunnette olevanne kuin uusi ihminen. Nuga-Tone elvyttää ja ruokkii jokaista elämälle tärkeää osaa ruumiissanne, sillä se sisältää täysipainoisesti arvokasta ainetta. Tuhannet ihmiset nykyään nauttivat ja kiittävät Nuga-Tonea. Hakekaa pullo Nuga-Tonea jo tänäpäivänä mistä tahansa apteekista, ottakaa sitä joku päivä ja jos ette ole täysin tyytyväinen, palauttakaa loppu lääkkeestä apteekkiin ja teidän rahanne annetaan teille takasin. Jos ei teidän apteekissanne ole Nuga-Tonea, älkää huoliko mistään muusta sen tilalle, vaan lähettäkää meille $1.00 ja me lähetämme teille täyden kuukauden kestävän lääkkeen, postissa vapaasti. — National Laboratory, 1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Nuga-Tone

TIMMINS ONE BIG UNIO

kokoontuu jokainen sunnuntai klo 2 jpp. 40 Second Ave.

A. J. McMILLAN, sihteeri.
Box 200, Timmins, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Henki-, Palo-, Loukkaus- ja Sairausvakuutuksia
välittää
E. J. WILSON
Box 1161 Sudbury, Ont.

J. E. MOYLE
Huonekaluliike
Mattoja, y.m., y.m.
Hautaantoimittaja

PARAS PAIKKA
tilata vaatetuksenne on
O.B.U. RAATALILIIKE
281 Bay St. Port Arthur, Ont.
Vanhat vaatteenne myös korjataan ja puhdistetaan huolellisesti.
VÄINÖ SAHL

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja Luumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa; kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory, Fin. 30—1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.........jolla lähettäkää minulle.........pulloa Nuga-Tonea.
Nimi.........................
Katu ja numero tahi R. F. D.........................
Kaupunki......................... Valtio.........

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY
513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

Koti Leipomo
(HOME BAKERY)
740 Simpson St. Fort William, Ont. Puhelin 1336
Uusi liike suosittaa tuotteitaan. 25 vuoden kokemus takaa tuotteet. Erikoisaa kova leipä ja korput. Kirjetilaukset suoritetaan joutuin.

«Teitä palveleva ja teitä tyydyttävä»
SUDBURY DRUG CO.
Limited
Huolellinen lääkkeiden laitto

FARMI MYYTÄVÄNÄ

Hyvä kauppasopimus annetaan pikaisen myynnin takia. 100 eekkeriä hyvää tasaista maata, 38 eekkeriä kylvyllä, hyvä metsä jolla voi maksaa helposti farmin. Iso laiduin 15 lehmälle ja 4 hevoselle. Samassa kaupassa 3 lypsylehmää, 1 hieho, 1 hevonen, 12 sikaa, 50 kanaa, farmi työkalut. Hyvä 7 huoneinen talo jossa on sementti kellari, heinätalli ja heinät, kana huoneita, hyvä lähdevesi ja iso hedelmä tarha. Farmi on lähellä kalastusjärveä 2 mailia kaupungista ja rautatiestä. Kaupungissa on tehtaita, meijeri ja hyvä tori. Hinta $2300, käteistä $1200.

Mrs. Florance Weisler
Box 183 STERLING, CONN.

Myytävänä Farmi

Täysine varastoineen käsittäen heiniä varastossa, perunoita, puutarhan, parin hevosia, kärryt, niittokoneen, 6 tai 7 päätä karjaa, 75 kappaletta siipikarjaa, kaikenlaatuista tarvekalustoa, kuten välttejä, haravia, leikkuukone, käsiharavia, perunan nostokone, kylvykone. Metsää on tarpeeksi maksamaan koko farmin. Ainoastaan 4 mailia Sudburysta, automobile tie veräjälle asti. Karjalle hyvä vesi Pike Lakesta. Maan ympärillä on hyvä aita. Saadaksenne enemmän tietoja hinnasta, ehdoista y. m. kysykää

L. J. JODOUIN
Osuuskaupan vieressä
141 Elm St. E. Phone 161. Sudbury, Ont.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Tov. A. W. Esto on avannut täällä Sudburyssa sekatavarakaupan. Paikkakunnan ja ympäristön asukkaat, käykääpäs katsomassa ja tutustumassa suomalaiseen liikkeeseen.

H. Kauhasen räätäliliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Koivulan Räätäliliike on taas avattu, töitä tehdään kuin ennenkin.

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä. Phone 137.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

Muutto- ja kaikenlaista kuorma-ajoa tekee F. N. Johnson, konttori yhdessä Sudbury Coal Companyn kanssa. Phone 234 ja 821.

Halvimmat, puhtaimmat ja maukkaammat ruoat saatte Raivon Jussin sapassa. Vastapäätä Queens hotellia.

Koivulan Räätäliliike on taas avattu, töitä tehdään kuin ennenkin.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeaiteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

VICTORIA MINES, ONT.

Nahkuriliike avattu entisessä Lintaan paikassa Victoriassa. Otan vastaan kaikkea ammattiin kuuluvaa työtä teettäjäin mielen mukaan. Hinnat kohtuulliset. Nahkoja ostetaan ja myöskin voidaan lähettää rautateitse rahti ja expressi tavarana valmistettaviksi. Pitkäaikainen kokemus Suomessa. — Olavi Penttinen, Victoria Mines, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

Vapauden asiamiehenä paikkakunnalla toimii Emil Tilvis. Jokainen joka haluaa tilata minkä tahansa puoluelehden voi sen tehdä kääntymällä tov. Tilviksen puoleen. Tilvis ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen.

SAULT STE. MARIE, ONT.

Kalustettuja huoneita vuokrattavana, 229 Alexandra St. Soo, Ont., — Otto Laahanen.

J. Allanin kelloliike avataan sen uudessa paikassa syysk. alkupäivinä.

Superior Tailors on edullisin paikka tilata pukunne, työ hyvä ja hinnat kohtuulliset. Laakso & Erkkilä, 388 Superior St. W.

COBALT, ONT.

Osaston valitsemina sanomalehtiasiamiehinä Cobaltissa toimivat Rauha Grönberg ja Naimi Junell. Toimitamme kaikkia asiamiehille kuuluvia tehtäviä huolellisesti.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

Casey-Shaw Lbr Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

Ruokaa ilmaiseksi!!!

Ei mistään saa, mutta mahdollisimman halvalla kaikenlaista ruokaa ja juomaa. — Erittäin «Good» kahvia saatte Raivon Jussin sapasta vastapäätä Queens hotellia.— Phone 1398.

KULJEKSIVAT voitte osottaa kirjeenne Box 553, Sudbury, Ont. Tulen tallettamaan kirjeenne siksi kuin käytte noutamassa eli annatte osotteenne niin lähetän ne ensi postissa teille.

JUSSI RAIVO

STAR BOTTLING WORKS

NURMEN VELJESTEN POPPISAPPA

Box 1028 Sudbury, Ont. Phone 946

Suosittelee hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiaan. Kaikellaisia hiilihappoisia juomia, raittiusoluttä ja portteria. Chewing Gumia, Chocolate y.m. Cändiä aina varastossa.

Teemme myös huonekalujen ja muiden tavaroiden muuttoa trokilla.

HEI! --- NO NYT SE KOIVULAN SAPPA

on taas auki niinkuin ennenkin joten voitte tulla katsomaan itsellenne sopivan puvun. Sopivaisuus taataan ja hinnat halvat. — Vanhat puvut puhdistetaan ja prässätään.

Toveruudella:

O. KOIVULA JA CO.

Box 1504 Sudbury, Ont.

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Tarkastakaa seuraavia hintoja:

Harvest Queen jauhot	$5.65 tynnöri
Five Roses jauhot	5.85 tynnöri
Rolled Oats	1.20—20lb.
Nisut	4.00—100 lb.
Shortsit	2.20 säkki
Branit	2.15 säkki
Viheriä kahvi	25c, 30c, 35c, 40c ja 45c lb.

Ohraryynit 8c lb., Pavut 8c lb., Peas 8c lb., Prunes 12½, 15, 25c lb. Riisit 12½, 15, 20c lb.

KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE

EAGLE CAFE

Phone 711 P. O. Box 1052

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA

Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.

OLGA SNELLMAN, omistaja

D. S. HUMPHREY & CO.

Lamppuja, Tousti paahtimia, silitysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpeita
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja
Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

LEIPOMO

Meillä on puhdas ja siisti leipomo, käykää katsomassa. Me valmistamme mustaa leipää, kovaa leipää, kaikenlaista valkeata leipää ja myös korppuja.

Lähetämme myös ulos muualle expressissä tai kuinka kukin itse haluaa.

Nicholas Perkovich

Box 66, Worthington, Ont.

DR. F. C. FRASER

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

SELKÄRANGAN ASETTAJA

Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. Sudbury, Ont.

Kolme Lammasta Myydään Halvalla

Kysykää Victor Lehdeltä joko Sudburyssä tai farmilla Stobiessa.

SUOMALAINEN MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

"TAYLORS"

Erikoinen hinta vihreälle kahville, parasta lajia 3 lbs. $1.00

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

LÄÄKKEITÄ,

KEMIALLISIA AINEITA,
SUKLAATA,
KODAKIA JA FILMEJÄ
VICTOR LEVYJÄ,
VICTOR KONEITA
REXAL LÄÄKKEITÄ

Walton Drug Co., Limited
SUDBURY.

SUDBURYSTA

Ohjelma ilta.

On pidettävä mielessä, että ensi sunnuntaina on ohjelma ilta sudburyn [illegible] osaston haalilla. [illegible] saapuu tilaisuuteen [illegible] vapaa.

Tuhoisa tulipalo Sudburyssa

Viime perjantaina syttyi tuli Jouduin Blokilla sijaitsevan asuuskäupan jäähuoneessa, joka oli varsinaisen rakennuksen takana leviten suunnattomalla vauhdilla itse päärakennukseen pitkin lautaista aitaa. Vallitseva ankaranpuoleinen tuuli lisäsi tulen vauhtia niin, että tämän lisäksi neljä tuulen alapuolella olevaa rakennusta syttyivät tuleen ja vahingoittuivat osittain. Palokunta joka oli paikalla pyrki suojelemaan ympäristön rakennuksia, joten tulen vauhti rakennuksessa missä osuuskauppa sijaitsi pääsi hurjaan vauhtiin. Kun ympäristöltä tulen laajeneminen oli saatu osittaiseen pysähdykseen kohdistettiin sammutustyö vasta jo kokonaan tulen vallassa olevaan päärakennukseen. Tuulen voimakkuus esti sammutustyötä. Sitäpaitsi näkyi olevan puute tarpeeksi pitkistä paloraappuista, joten vettä laskettiin tuhansia kaluunia turhaan. Katto näytti olevan vaikeammasti sammutettavissa ja liekit hulmusivatkin siitä korkealle ilmaan. Rakennuksen katto, toinen ja kolmas kerros paloivat kokonaan pilalle, jotavastoin ensimmäiseen kerrokseen tulen leveneminen saatiin estettyä, joka oli siinä olevat tavaravarastot pilaantuivat suunnattoman veden paljoudesta ja savusta kuitenkin aivan pilalle.

Kaikki rakennukset olivat vakuutettuja. Samoin osuuskaupan tavaravarasto, jota pilaantui noin 5 tuhannen dollarin arvosta, varaston kokonaisarvon ollen 7 tuhannen vaiheilla, josta osa saatiin pelastettua.

Toisessa ja kolmannessa kerroksessa olevien asukkaiden tavarat olivat suurimmalta osaltaan vakuuttamattomia, joten he joutuivat kärsimään suuria vahinkoja.

Syyksi tulen irtipääsyyn sanotaan olevan sen, että pikkupojat olivat pihan perällä olevan jäähuoneen seinustalla tupakoineet ja tietenkin huolimattomasti heittäneet tulitikun tai paperossin pätkän, josta tuli sitten sai alkunsa.

Eri paikkakunnilta

COPPER CLIFF, ONT.

«Erämaan Ritarit», näytelmä 5-näytöksessä, kirj. A. Seppälä, esitettiin Cliffin s.s. osaston näyttämöllä työnpäivän iltana, kokolailla runsaalle katsojajoukolle. Kappale, katsoen sen laajuuteen ja sisällön rikkauteen, ei ole silti erittäin vaikea seuranäyttämöille kuten monet muut näinkin suuret ja arvokkaat kappaleet ovat, lukuunottamatta kolmea osaa jotka vaativat suurta luonteitten tuntemus a jopa taitoa ja kykyäkin tuoda ne oikealla tavalla esille. Ne osat olivat kuitenkin varmoissa käsissä, «Tuntematon», (tov. Seppälä), «Pohjolan Prinsessa» (tov. Aino Ellmen), «Luutnantti Härmä», (tov. Piirto), olivat kun «luotuja» osiinsa. Yhteisnäytös sujui hyvin, ja sitten tuo ainainen roolien muistamattomuus oli kerrankin poistettu, jokainen tuntui osaavan hyvin osansa. Kertakaikkiaan, kappaleen kanssa oli tehty huolellista työtä. Saisipa vaan useammin tilaisuuden nähdä niin hyviä kappaleita, niin hyvin esitettynä kun Cliffin toverit tekivät, niin olempa melkein varma, että tämänkin ympäristön yleisö oppisi tuon kultaisen osastojen haaleilla kulkemistaidon. — Gideon.

ESPANOLA, ONT.

Lämmin tervehdys luokkatietoisille tovereille ja toverittarille. Toivon voimaa ja tarmoa kestämään lähenevää vallankumousta, se kai siitä tulee kun työläiset kaikkialla joutuu nälkä taipaleelle kun täälläkin aina vaan vähennetään työvoimaa kun kuulemani mukaan on tälläkin viikolla vähennetty 80 ja niin ollen en voi tännekään ketään kehottaa tulemaan käsivarsiaan kaupalle niin miksi on leipä niin kallista ja ihmisen liha ja veri niin kovin halpaa. Kun taas talvi tulee niin on paljon ihmislapsia, joilla ei ole mihin päänsä kallistaa niin kovin on kurja tämä järjestelmä. Jos ei vaan pikaista parannusta tule niin varmaan täytyy jokaisen ruveta ajattelemaan samalla tavalla kun idän toveritkin — eikä ainoastaan ajattelemaan mutta vielä käytännössä toteuttamaan sitä parempi mitä pikemmin. — A. M.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

F. C. Busby

In Trust.

Ensiluokkaista lihaa sekä ruokatavaraa.

Omenoita

Me olemme juuri saaneet lähetyksen hyviä omenoita ollen se hienoita varastoa mitä meillä on ollut tänä kesänä ja hinta on nyt paljon alhaisempi.

DUCHES OMENAT
12 lb. $1.00

Orensseja

Maukkaita ...sekä mehuisia orensseja isoa kokoa.

SUNKIST ORENSSEJA
50c. tusina.

Kahvia

Meidän kahvimme on kaikin puolin parhainta ja maukkainta. Koettakaa ostaa yksi pauna ja jos ei se tyydytä niin annamme rahanne takasin.

Meidän omat valmistamamme kahvit.

Paahdettuna.... 60c lb.
Viiden paunan osissa.... 55c. lb.

F. C. Busby

In Trust.
Liha- ja Ruokakauppa
Vastapäätä Regent Teatteria
Elm Streetillä.
Phone 49 ja 50.

SYNTYNYT

RISKI JA VOIMAKAS

LEO WALDEMAR

syntyi 20 päivä elokuuta, meidän molempien iloksi

HILJA ja LAURI ARO,
Haybro, Colo.

Dr. Jas. W. Hutchins

Silmälasi Spesialisti, selkäranka tutkija.

SÄHKÖHIERONTAA

Konttori huoneet 3 ja 4 ensimäisellä lattialla Huron Chambers rakennuksessa. — Phone 1012.

ASIOIMISTO

Puoleeni voitte kääntyä kaikissa toimialaani kuuluvissa tehtävissä, kuten laillisten asiakirjain valmistuksessa, saatavien perimisessä, maasekä lakiasioissa.

J. JARVIS

Box 1181. — Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle. Kysykää

CASEY-SHAW LUMBER CO.

Phone 452 Sudbury, Ont.

New American Cafe

American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

Työväen oma sanomalehti on korvaamaton ase valtaisassa taistelussa sosialismin yhteiskunnan toteuttamiseksi — Siksi jokaisen Canaadan suomalaisen työläisen velvollisuus on tilata Vapaus itselleen.

$1075

voitte ostaa 4 huoneisen talon Regent kadulla, hyvässä kunnossa.

KYSYKÄÄ VAPAUDEN KONTTORISTA.

S. Kuula

AUTOAJURI
UUSI SUURI AUTO

Tullessanne kaupunkiin löydätte minut kun kysytte Auto Standiltä taikka soittamalla Phone 60.

CITY CAFE

Hyvä ruoka ja erinomainen kahvi ja kerma.
Suomalaisille tunnettu paikka
Elm ja Lisgar katujen kulmassa,
SUDBURY

Plummausta

Lämmityslaitteita
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä ja osia myydään
PERCY MORRISON
Phone 285 Sudbury, Ont.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyyntipaikka.

Auki yöllä ja päivällä

Katkeralla kaipauksella ilmoitan, että kuolon säälimätön käsi tempasi pois puolison rinnaltani ja lapsiltani isän

MIKO FREIMON

sairastettuaan pitemmän aikaa keuhkotautia, kuoli kotonaan Timminsissä elokuun 27 p. 1921. Hän oli syntynyt Virossa v. 1885 elokuun 1 päivä, ollen kuollessaan 36 vuoden ja 26 päivän. Häntä lähinnä suremaan jäin minä hänen puolisonsa ja kaksi tyttöä, jotka jäivät vaille isän hellää hoivaa, sekä lukuisa sukulais ja tuttavapiiri täällä sekä vanhassa maassa.

Airi, Aili ja Olga Freimo,
(o.s. Flingman)

Box 697, Timmins, Ont., Can.

Sä raataja olit vain halpa arvoinen. Ain kannoit sä orjuuden taakkaa. Vaan vapaus aattelle uskollinen sä olit ain kuolemaasi saakka.

Sydäntä jaloa niin lempeää me hellästi rakastettiin. Viimeinen tervehdys ompi nyt tää sun vaimoltasi ja lapsiltasi.

—samat.

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

COCHRANE HARDWARE

KALAVERKKOJA

Myymme ja lähetämme ulos seuraavilla hinnoilla:
Verkko 60 jalkaa pitkä pauloitettuna .... $5.25 kappale
Verkko 90 jalk. pitkä pauloitettuna .... $8.00 kappale
Verkko kangas 3 paunaa $19.50
Verkko lanka .... $1.25 kerä

Uistimia

monta eri lajia 25c ylöspäin

SUOMALAISIA PELTOKUOKKIA

3.00 kappale

Myös varastomme käsittää laajan ja monipuolisen valikoiman rakennustarpeita kuten Sementtiä, kalkkia, kattohuopaa, nauloja rautaja teräspeltiä, ikkunalasia, maaleja y.m. y.m.

TYÖKALUJA

kaikesta lajista ja kaikille ammattialoille sopivia. Lähiympäristöllä asuvat säästävät aikaa ja rahaa tilaamalla alaamme kuuluvat tavarat meiltä. Posti ja expressi lähetykset lähetämme samana päivänä kuin ne saapuvat meille.

Suomalaisia ostajiamme palvelee meidän monivuotinen palvelijamme M. E. TUOMI.

COCHRANE HARDWARE Limited

SUDBURY, ONTARIO

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavin
JUVELI-KAUPPA
SUDBURYSSA
Avioliitto lupakirjoja
KORJAUSTYÖT TAATAAN
Suomalaisia palvelee
E. WILSON
50 Durham St. SUDBURY

A. D. MELDRUM

Lakim. ja yleinen Notario
Nova Ssotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

Twin City Bottlin Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.
819 Minnesota St.,
Phone So. 2100.
FORT WILLIAM, ONT.

TOHTORI H. KOLJONEN

P. O. Box 672. Phone 583
SUDBURY, ONT.
Sairaalassa on aina tilaa pitkämatkaisille.
Leikkaukset erikoisala

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

PIIRAISEN JA OKSASEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Paloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont, Can.